

Ukrainian].

- Moshchenko, 1991 - Moshchenko K. V. Z spohadiv pro M. F. Biliashivskoho [From Mykola Biliashivskyi's memories] // *Represowane kraieznawstvo 20–30 rr.* / [peredm. P. T. Tronka]; khudozh. L. I. Korin; In-t istorii Ukrayny. Vseukr. spilka kraieznavtsiv. M-vo kultury Ukrayny. K.: Khmelnyts. red.-vydavn. vid., 1991. 492 s.; il. [in Ukrainian].
- Naumova, 2007 - Naumova N. Mykola Fedotovych Biliashivskyi [Mykola Fedotovych Biliashivskyi] // *Chumatskyi shliakh*. 2007. № 5. S. 12–15 [in Ukrainian].
- Opatskyi, 2020 – Opatskyi I. Etnohrafichni doslidzhennia Mykoly Biliashivskoho na Cherkashchyni [Mykola Biliashivskyi's ethnographic studies in Cherkasy region] // *Umanska starovyna*. 2020. №7. S. 93-99 [in Ukrainian].
- Popelnytska, 2008 - Popelnytska O. O. M. F. Biliashivskyi – pershyi dyrektor Natsionalnoho muzeiu istorii Ukrayny [Academician M. F. Biliashivskyi - the first director of the National Museum of the History of Ukraine] // *Ukrainskyi istorychnyi zhurnal*. 2008. Vyp. 2, (№ 479). 240 s. [in Ukrainian].
- Fedorova, 2013 - Fedorova L. Z istorii pamiatkookhoronnoi ta muzeinoi spravy u Naddniprianskii Ukrayni. 1870–1910-i rr. [From the history of monument preservation and museum affairs in Naddniprianska Ukraine. 1870–1910s.] / Vidp. Red S. I. Kot; Instytut istorii NAN Ukrayny. Kyiv, 2013. 373 s. [in Ukrainian].
- TsDIAK Ukrayny – Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrayny [Central State Historical Archive of Ukraine] [in Ukrainian].
- Shcherban, 2009 - Shcherban T. Mystetstvoznavtsi Ukrainskoho naukovoho tovarystva ta yikh vnesok u nauku, osvitu, kulturu [Art historians of the Ukrainian Scientific Society and their contribution to science, education, and culture] // *Visnyk NAN Ukrayny*. 2009. № 11. S. 45–55 [in Ukrainian].

УДК 281.95:271 (477.83) «1908»

DOI: 10.31499/2519-2035.9.2022.269876

Юрій СТЕЦІК,
orcid.org/0000-0003-1795-687X
доктор історичних наук,
професор кафедри історії України та правознавства
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка
(Україна, Дрогобич)
stetsyk_u_o@ukr.net

Богдан ПАНЬКІВ,
orcid.org/0000-0001-6840-8318
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
факультет історії, педагогіки та психології
Драгобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка
(Україна, Дрогобич)
pankivbogdan0901@gmail.com

БРОНИЦЬКА ПАРАФІЯ В ОПИСАХ ДЕКАНАЛЬНОГО ВІЗИТАТОРА ТА ПАРОХА 1908 р.

У статті розглянуто інформаційний потенціал деканальної візитації 1908 р. та статистично-описові повідомлення пароха, які увійшли до шематизму Перемишльської греко-католицької спархії за 1908 р. Співставлення цих повідомлень дозволяє розкрити різні аспекти функціонування «парафіяльної цивілізації» на прикладі окремо взятого села Брониця. Незважаючи на умови бездержавності місцевій українській громаді вдалося самоорганізуватися та побудувати два парафіяльні храми, які стали не тільки локальними духовними осередками, але й центрами культурно-просвітницького та громадського життя парафіяльної людності. Адже при храмах утворюється цілий ряд мирянських релігійних інституцій: церковне братство, братство тверезості. Поруч із храмом функціонує школа, яка провадить християнське виховання учнівської молоді. Місцевий парох посідає статус державного службовця: при храмі створена парафіяльна канцелярія, де провадяться метричні книги (хрещення, шлюбу, смерті).

До обслуговування парафіяльних храмів залучаються не тільки парох і дяк, але й миряни, які виконують обов'язки провізорів, паламарів та церковних братчиків. Для духовної просвіти парафіян місцевий священноіерей комплектував при храмі парафіяльну бібліотеку. Місцевий парох перед призначенням на броницьку парафію отримав відповідну богословську освіту та пройшов добру душпастирську практику по

різних парафіяльних осередках Перемишльської греко-католицької єпархії. Відповідно до повідомлень деканального візитатора релігійне життя на парафії відзначалося певними здобутками. Поміж парохом та парафіяльною людністю діяло взаєморозуміння і жодна із сторін не висловила своїх претензій один до одного. Навпаки парафіяни, які емігрували до Америки, не втрачали свого духовного зв'язку із рідною парафією, де вони отримали церковні тайнства хрещення та шлюбу, оскільки щедро жертвували із своїх заробітків кошти на ремонт та розбудову місцевих святинь.

Представлено огляд новітніх краєзнавчих праць, які відзначаються загальною фрагментарністю щодо розкриття історичного минулого діючих парафіяльних храмів. Віднайдено та запроваджено до наукового обігу протокол деканальної візитації за 1908 р., який доповнено статистично-описовим повідомленням місцевого пароха, яке увійшло до шематизму Перемишльської греко-католицької єпархії за цей же рік. Встановлено час, місце та авторство укладення протоколу візитації. Реконструйовано загальні біографічні відомості про місцевого парафіяльного отця Мирона Чирнявського. Подано загальну характеристику його душпастирської та адміністративної праці у візіях деканального комісара. Встановлено загальну та похрамову чисельність парафіяльної людності. Визначено представників інших віровизнань, які проживали на території парафії, однак через малочисельність не спромоглися побудувати власних сакральних об'єктів. Встановлено дати побудови парафіяльних храмів. Окреслено розміри церковних землеволодінь та прибутки від них. Визначено джерела фінансування пароха та дяка. З'ясовано постать світського патрона та його роль у розвитку парафії. Окреслено внесок місцевих трудових емігрантів у розбудову парафіяльних храмів. З'ясовано роль церковнослужителів у функціонуванні місцевої школи. Окреслено перспективи подальших джерельних пошуків.

Ключові слова: візитація, декан, опис, парох, церква.

Yuriy STETSYK,

orcid.org/0000-0003-1795-687X

PhD hab. (History),

Professor of the Department History of Ukraine and law
of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Ukraine, Drohobych)

stetsyk_u_o@ukr.net

Bogdan PANKIV,

orcid.org/0000-0001-6840-8318

applicant of the second (magister's) level of higher education,

Faculty of History, Pedagogy and Psychology
of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Ukraine, Drohobych)

pankivbogdan0901@gmail.com

BRONYTSKA PARISH IN DESCRIPTIONS OF THE DEAN'S VISITOR AND PASTOR 1908

The article examines the informational potential of the dean's visitation in 1908 and the statistical and descriptive reports of the parish priest, which were included in the schematism of the Przemyśl Greek Catholic Diocese for 1908. The comparison of these reports allows us to reveal various aspects of the functioning of the "parish civilization" on the example of the single village of Bronytsia. Despite the conditions of statelessness, the local Ukrainian community managed to self-organize and build two parish churches, which became not only local spiritual centers, but also centers of cultural and educational and public life of the parish population. After all, a number of lay religious institutions are formed at the temples: church brotherhood, brotherhood of sobriety. Next to the church there is a school that provides Christian education for students. The local parish priest has the status of a civil servant: a parish office was created at the church, where registers (baptisms, marriages, deaths) are kept.

Not only the parish priest and deacon are involved in the maintenance of parish churches, but also lay people who perform the duties of stewards, palamars and church brothers. For the spiritual enlightenment of the parishioners, the local priest completed the parish library at the church. Before being appointed to the parish in Bronycia, the local parish priest received an appropriate theological education and completed good pastoral practice in various parish units of the Peremyshl Greek Catholic Diocese. According to the reports of the dean's visitor, religious life in the parish was marked by certain achievements. There was mutual understanding between the parish priest and the parishioners, and none of the parties expressed their claims to each other. On the contrary, the parishioners who emigrated to America did not lose their spiritual connection with their native parish, where they received the church sacraments of baptism and marriage, as they generously donated funds from their earnings for the repair and construction of local shrines.

An overview of the latest local history works is presented, which are characterized by general fragmentation in

revealing the historical past of active parish churches. The protocol of the deanery visitation for 1908 was found and introduced into scientific circulation, which was supplemented with a statistical and descriptive report of the local parish priest, which was included in the schematism of the Peremyshl Greek-Catholic diocese for the same year. The time, place and authorship of the conclusion of the visitation protocol have been established. General biographical information about the local parish priest Myron Chyriavskyi has been reconstructed. A general description of his pastoral and administrative work in the visions of the dean's commissar is given. The total and post-temple population of the parish population has been established. Representatives of other faiths who lived on the territory of the parish were identified, but due to their small number, they did not manage to build their own sacred objects. The dates for the construction of parish churches have been established. The size of church land holdings and profits from them are outlined. Sources of funding for the parish priest and deacon have been identified. The figure of the secular patron and his role in the development of the parish have been clarified. The contribution of local labor emigrants to the construction of parish churches is outlined. The role of church officials in the functioning of the local school has been clarified. Prospects for further source searches are outlined.

Key words: visitation, dean, description, pastor, church.

Постановка проблеми. В сучасних умовах відродження та розбудови парафіяльних храмів постає необхідність у вивченні історичного минулого парафії як первинних ланок церковної організації. Адже в умовах тривалої безодержавності українського народу церква допомагала у самоорганізації української громади. У парафіяльній канцелярії провадилися актова документація, яка супроводжувала життя людини від її народження аж до смерті (метричні книги народження, одруження, смерті). Місцевий парох ставав промотором організації не тільки християнського життя парафіян, але й загалом культурно-освітнього розвитку населеного пункту. Завдяки активній громадській діяльності парафіяльного духовенства вдалося зберегти не тільки свою конфесійну, але й етнічну ідентичність.

Аналіз досліджень. Історія парафіяльних храмів села Брониця, що на Дрогобиччині, залишається до сьогодні не дослідженою у церковному краєзнавстві (Слободян, 1998; Blazejowskyj, 1995). Сучасні дослідники краю зібрали та узагальнили підставовий фактологічний матеріал, який потребує верифікації та джерельного підтвердження (Пастух, 2012). Адже більшість розповідей побудовані на спогадах та припущеннях, які потребують уточнення та конкретизації. Започатковані нами джерельні публікації дозволяють заповнити ці прогалини (Паньків, 2020; Паньків, 2021; Стецик, 2021). Адже віднайдений та запроваджений нами архівний матеріал дозволяє більше дізнатися про життя броницької парафії в минулому та простежити послідовне нагромадження в упосадженні парафіяльних храмів (Шематисьмъ, 1908; Шематизмъ, 2014).

Метою статті – встановити інформаційний потенціал протоколу деканальної візитації та статистичних повідомлень місцевого пароха для вивчення історії та релігійної культури парафіяльних храмів села Брониця, яка у розглядуваний період юрисдикційно належали до Мокрянського деканату Перемишльської греко-католицької єпархії.

Виклад основного матеріалу. До нашого часу зберігся цілий корпус архівних матеріалів церковного походження, які потребують вивчення та запровадження до наукового обігу. Найбільш комплексним видом церковної документації є протоколи візитацій: єпархіальні (1743 – 1843 рр.) та деканальні (1901 – 1919 рр.). Ці протоколи належать до актових джерел інформації, оскільки укладалися за строго визначеним формулляром документа. Наведені в

них відомості відповідають об'єктивності, оскільки записувалися візитаційною комісією безпосередньо при обстеженні парафіяльних храмів.

Документ дозволяє встановити час, місце та авторство його створення (29 червня 1908 р., с. Дорожів, о. Андрій Децко, намісник Мокрянського деканату) (APP ABGK: 278). Протокол написаний тогодчасною діловою мовою – «язичієм», яке побудувало у Галичині впродовж другої половини XIX – початку ХХ ст. і активно використовувалося при укладенні церковної документації. При публікації протоколу деканальної візитації зберігаємо особливості тогодчасного правопису.

На перший погляд, досить фрагментарні відомості протоколу візитації не дозволяють розглянути всієї історії храму. Однак, допомагають створити загальне уявлення про реальний стан парафіяльного уряду та храму. Загальні біографічні відомості про пароха о. Мирона Чирнянського, які доповненні характеристиками його діяльності на парафії: утримання храму, відправлення богослужінь та уділення Святих Тайн, провадження документації парафіяльної канцелярії, догляд за парафіяльними будинками, облік фінансового становища парафії (прибутків та видатків), залучення мирян до церковного служіння (пресвітер, співак, паламар). Загалом про пароха подана позитивна характеристика: ретельно виконує свої обов'язки та є добрим прикладом для парафіян (APP ABGK: 275).

Отець-парох Мирон Чирнянський (народився у 1871 р., здобув духовну освіту, іерейські свячення отримав у 1895 р., був одружений, мав двох дітей). Перед приходом на броницьку парафію провадив душпастирську працю по різних місцевостях Перемишльської греко-католицької єпархії: Крампна (Яслинський деканат, 1896 – 1897 рр.), Новиця (Горлицький деканат, 1897 – 1898 рр.), Вощанці (Рудківський деканат, 1898 – 1899 рр.), Лужок Долішній (Дрогобицький деканат, 1899 – 1901 рр.). У броницькій парафії отець Мирон прослужив не довгий час (1901 – 1910 рр.), оскільки помер (23 грудня 1910 р.) у досить молодому віці (39 років) і похований на місцевому цвинтарі (Blazejowskyj, 1995: 617).

Відповідно до повідомлень пароха, станом на 1908 р. броницька парафія нараховувала 1800 вірних: до матірного храму належало 913 осіб, а до філіальної церкви – 887 греко-католиків. У її віддані перебували два дерев'яні храми: матірний (основний, св. арх. Михаїла, дерев'яний, побудований і освячений у 1903 р. на території Брониці Долішньої, який у 1904 р. візитований перемишльським греко-католицьким владикою Константином Чеховичем) та дочірній (філіальний, св. Василія Великого, побудований 1874 р. на території Брониці Горішньої на відстані три із половиною кілометри від матірної церкви). До церковний землеволодіння належали орне поле – 80 моргів та сіножать – 26 моргів. Прибуток із поля становив 527 крейцерів 70 сотиків. Дяк отримував платню із церковних прибутків. Заробіток пароха складався із двох складових: виплата із церковної каси – 824 крейцери 22 сотики та доплата із державного релігійного фонду – 170 крейцерів 66 сотиків. Парох сплачував податок із особистих прибутків у розмірі 15 крейцерів 20 сотиків. Патронат над парафіяльними храмами належав Софії Стржелецькій, місцевій землевласниці,

яка не втручалася у церковні справи, а навпаки матеріально підтримувала функціонування храмів.

Частина парафіян, через злидні та малоземелля, покинула рідну парафію та вдалася до трудової міграції в Америку. На 1908 р. парох нарахував 160 осіб, які поїхали в чужину і згодом отримавши певні фінансові прибутки спромоглися поділитися своїми прибутками, склавши пожертви на побудову іконостасів як при матірному, так і дочірньому храмах.

На території парафії, окрім згаданих греко-католиків, проживали люди іншого віровизнання: 10 римо-католиків, 2 протестанти, 83 юдеї, які не спромоглися побудувати власних святынь.

На парафії діяла державна двохкласна школа із українською мовою навчання. За підрахунками пароха в ній навчалося 298 учнів, які проживали у двох частинах парафії (Брониця Горішня, Брониця Долішня). Хоча школа вже у розглядуваний період була світським навчальним закладом, проте в ній викладалася катехитична наука та церковний спів місцевим парохом та дяком (Шематись, 1908: 224).

Висновки. Таким чином, запропонований для ознайомлення протокол деканальної візитації дозволяє взагальному охарактеризувати постать місцевого пароха, окреслити основні вимоги, які висувалися церковною ієрархією щодо його душпастирського служіння. Неабияке значення має огляд матеріального забезпечення храму та парафіяльної канцелярії. Іменний потенціал протоколу дозволяє визначити участь місцевого мирянства у церковному служінні. Узагальнена характеристика візитатора дає можливість сформувати уявлення про християнську культуру парафіяльної людності, яка віддано працювала для потреб храму, дбаючи про його оновлення.

Перспективний напрямок дослідження вбачаємо в опрацюванні та запровадженні до наукового обігу документального корпусу протоколів візитацій парафіяльних храмів села Брониця, який дозволить простежити зміни в організації релігійного життя окремо взятої «парафіяльної цивілізації», які відобразилися у створенні мирянських інституцій та громадських заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

- Паньків, 2020. – Паньків Б. Протокол деканальної візитації храму Св. Арх. Михаїла с. Брониця (1901 р.) //*Збірник наукових праць студентів історичного факультету* / За ред. проф. Леоніда Тимошенка, доц. Володимира Галика. Дрогобич: Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2020. Випуск X. С.49–56.
- Паньків, 2021 – Паньків Б., Стецік Ю. Деканальне візитування парафіяльних храмів села Брониця (1907 р.) //*Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 39. Том. 1. С. 42 – 49.
- Пастух, 2012 – Пастух Р., Сов'як П., Шимко І. Дрогобиччина свідки епох. Енциклопедична книга-альбом. Дрогобич: Коло, 2012. 488 с.
- Слободян, 1998 – Слободян В. Церкви України. Перемиська єпархія. Львів, 1998. 760 с.
- Стецік, 2021 – Стецік Ю., Паньків Б. Духовенство парафії села Брониця (1828 – 1944 pp.): біографічний огляд //*Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том. 1. С. 48 – 52.
- Шематись, 1908 – Шематись всего клира греко-католицького єпархій соединеныхъ Перемыской, Самборской и Сяноцкой на рокъ водь Рожд. Хр. 1913. Перемышль, 1908. 418 с.
- Шематизм, 2014 – Шематизм Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ. Дрогобич: Коло, 2014. 1018 с.
- APP ABGK – Archiwum Państwowy w Przemyślu. Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego w Przemyślu. Sygn.

5830. S. 275 – 278.

Blazejowskyj, 1995 – Blazejowskyj D. Historical sematism of the eparchy of Peremysl including the Apostolic Administration of Lemkivscyna (1828 – 1939). Lviv : Kamenyar, 1995. 1008 s.

REFERENCES

- Pankiv, 2020 – Pankiv B. Protokol dekanalnoi vizyatsii khramu Sv. Arkh. Mykhaila s. Bronytcia (1901 r.) [Protocol of the dean's visitation of the church of St. Arch. Michael in the village of Bronica (1901)] // *Zbirnyk naukovykh prats studentiv istorychnoho fakultetu* / Za red. prof. Leonida Tymoshenka, doc. Volodymyra Halyka. Drohobych: Vydavnychiy viddil DDPU imeni Ivana Franka, 2020. Vypusk X. S.49–56 [in Ukrainian].
- Pankiv, 2021 – Pankiv B., Stetsyk Y. Dekanalne vizytuvannia parafialnykh khramiv sela Bronytsia (1907 r.) [Decanal visitation of parish churches in the village of Bronica (1907)] // *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobytzkoho derzhavnoho pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka* / [redaktory-uporiadnyky M. Pantiuk, A. Dushnyi, I. Zymomria]. Drohobych: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2021. Vyp. 39. Tom. 1. S. 42 – 49 [in Ukrainian].
- Pastukh, 2012 – Pastukh R., Soviak P., Shymko I. Drohobychchyna svidky epokh. Entsiklopedychna knyha-albom [Drohobych witnesses of epochs. Encyclopedic book-album]. Drohobych: Kolo, 2012. 488 s. [in Ukrainian].
- Slobodian, 1998 – Slobodian V. Tserkvy Ukrayny. Peremyska yeparkhiia [Churches of Ukraine. Diocese of Peremyshl]. Lviv, 1998. 760 s. [in Ukrainian].
- Stetsyk, 2021 – Stetsyk Y., Pankiv B. Dukhovenstvo parafii sela Bronytsia (1828 – 1944 rr.): biohrafichnyi ohliad [The clergy of the parish of the village in Bronica (1828 – 1944): biographical review] // *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobytzkoho derzhavnoho pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka* / [redaktory-uporiadnyky M. Pantiuk, A. Dushnyi, I. Zymomria]. Drohobych: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2021. Vyp. 40. Tom. 1. S. 48 – 52 [in Ukrainian].
- Shematyzm, 1908 – Shematyzm vseho klyra hreko-katolycheskoho yeparkhii soiedynenyh Peremyskoy, Samborskoy u Sianotskoy na rok vod Rozhd. Khr. 1908 [Schematism of the entire clergy of the Greek Catholic dioceses of the united Peremyshl, Sambor and Syanok on the Rock from Birth. Chr. 1908]. Peremyshl, 1908. 418 s. [in Ukrainian].
- Shematyzm, 2014 – Shematyzm Sambirsko-Drohobytzkoj yeparkhii UHKTs [Schematism of the Sambir-Drohobych Eparchy of the UGCC]. Drohobych: Kolo, 2014. 1018 s. [in Ukrainian].
- APP ABGK – Archiwum Państwowy w Przemyślu. Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego w Przemyślu. Sygn. 5830. S. 275–278 [in Ukrainian].
- Blazejowskyj, 1995 – Blazejowskyj D. Historical sematism of the eparchy of Peremysl including the Apostolic Administration of Lemkivscyna (1828–1939). Lviv : Kamenyar, 1995. 1008 s. [in English].

Документ

ПРОТОКОЛЬ отправленого посыщенія деканального Церкви въ Броници деканомъ о. Андреемъ Децко дня 27 червня 1908

§. I. Душпастырь.

Въ приходъ Брониця исповняе душпастырство самостотельно
Всч. о. Миронъ Чирняньскій въ свойствъ пароха
рожденный року 1871 рукоположенный року 1895
на мъстци отъ року 1901 женатый и отецъ 2 дѣтей.

§. II. Церковь.

Нижше подписаный поклонившия Найсвятъшими Тайнамъ, обучивши згромадженыхъ прихожанъ о намъренію посыщенія деканального, приступиль къ наслѣдованію слѣдуючихъ предметовъ:

1. Чи кивотъ чисто удержануєся, частки Пренайсвятъшихъ Таинъ чи въ количествъ потребномъ для хорыхъ знаходяться, чи що 14 дній обновляти звыкли? – Кивотъ визолочень въ серединъ, чисто удержануєся, частки Найсв.

Тайнь въ достать числь количествъ находяться и звикли що 14 дней обновлятися.

2. Мирница чи знаходиться, чи отновлено миро Святое? – мирница знаходиться и св. миро оновлено.
3. Колько знаходиться Чашей, чи добре позолоченій? – 3.
4. Колько есть фелоновъ въ добромъ стань? – 10.
5. Чи позначены вышитыми числами деканального инвентаря? –
6. Колько стихаровъ? – 7
7. Колько поясовъ? –
8. Колько побочныхъ олтаревъ? – нема.
9. Колько якого храму? – матер. св. Арх. Михайла, а въ дочер. св. Василія Великого.
10. Чи знаходиться на всѣхъ антиминсъ? – Суть антиминсъ въ обохъ церквахъ.
11. Проскомедія и молитви по причащеню чи находяться? – суть.
12. Чи суть всѣ книги літургіческіи, и въ якомъ стань? – суть въ добримъ складе.
13. Чи нема образовъ неприличныхъ? – нема.
14. Церковь въ якомъ стань? – матерна нова, побита бляхою проста, а дочерна також бляхою крита.
15. Звониця въ якомъ стань? – при дочерной въ добромъ стань, нова мурівана при матерній церкви вч. 1907 р.
16. Кладбище – чи есть досыть мъстця, чи обгородженій? Засадженій деревомъ? – Есть досыть мъстця, деревами засаджене.
17. Домъ школьній чи есть? – въ дуже лихомъ стань.

§. III. Священнодѣйствіе.

Прихожанамъ предложено:

Якъ ся заходить священникъ и чи не творить якои соблазни? – не творять ніякои соблазни.

1. Чи Богослуженіе рано и вечеръ въ своею часъ по правиламъ церковнымъ отправляється? – по правиламъ церковнымъ отправляється.
2. Слово Боже чи проповѣдується въ часъ Служби Божої и наука катехитична чи преподається въ Недѣль и Свята? – проповѣдає и научає.
3. Чи Душтаровникъ завозваний до хорого безъ проволоки поспышає? – поспышає безъ проволоки.
4. Чи отправили прихожане Спово́дъ пасхальну? – отправили всѣ.
5. Чи въ Церкви прихожане прилично и побожно Богослуженію присутствують? – побожно.
6. Чи приходникъ парохіянъ своихъ въ опредѣленыхъ часахъ посыщає? – посыщає разъ въ роць.
7. Чи не мають жадобы якой противо своему приходнику касательно перетъганія на належитості зъ права епитрихиля, або частого отдаленія изъ листця своего прихода? – ніякої жалоби не мають.
8. Чи не находяться дикії малженьства, або чи не дьються публичніи соблазни? – нема.

9. Чи не пересъджують прихожане въ чась якого Богослуженія въ корчмахъ и оть роботъ тяжкихъ въ Недъль и Свята не воздержуються? – не пересъджують въ корчмахъ и оть роботъ воздержуються.
10. Чи порядно отбувається стражь ночная коло церкви? – при матер. и при дочер. церкви сторож рочно угоджений.
11. Чи заведено Братство церковное, и колько числить членовъ? – при дочернй церкви оба брацтва получени разом и мають членовъ 180.
12. Чи заведено товарищество мърности, и колько членовъ? – При матерной такъ сяко получено разомъ має членовъ 186 и есть без статутовъ.
13. Чи посилають родичи дѣтей на катехитичну науку? – посилають.
14. По здъланомъ испыть якій обявился успхъ? – дуже доброй.
15. Чи не має гдешо приходникъ примѣтити? – не має.
16. Чи не мають що прихожане внести? – не мають.
17. Чи есть инвентарь деканальний? –
18. Що прибуло до Церкви сего року? – въ дочерн: паук за 800 к., фелонъ за 160 к., стихарь за 24 к. и льхтарка до больших 20 к. – все тое жертва изъ Америки.
19. Котріи суть знакомитшіи благодѣтели церкви? – всъ складають добровольни жертви на иконостасъ такъ въ матер. якъ и въ дочер. церкви.
20. Чи не отступиль кто отъ своего греч. к. обряда? – никто.

§. IV. Акта приходскій.

1. Где переховуються метрики и прочіи акта приходскій? - въ канцеляріи парохиальной.
2. Списъ всъхъ актовъ чи находится? – есть.
3. Чи находится списъ всъхъ періодичныхъ подань? – нема.
4. Метрики якъ проваджены? – въ лат. язицъ.
5. Чи пишутся при свѣдкахъ? – при свѣдкахъ пишутся.
6. Чи заховуются приписи при помершихъ? – заховуются.
7. Чи заховуются приписи при войсковыхъ? – заховуются.
8. Протоколь дѣйствій (Questions Protokoll)? – есть.
9. Протоколь розпорядженъ чи провадится? – нѣть.
10. Протоколь школьній? – нѣть.
11. Протоколь Св. Службъ фундушовыхъ? – есть.
12. Протоколь Службъ божих приватныхъ? – есть.
13. Протоколь побираныхъ нележитостей права епитрахильного? – есть.
14. Протоколь оповѣдей? – есть.
15. Протоколы предслюбнїи въ якомъ стань? – въ добромъ стань.
16. Друкованы курренды зъ року 1857? – нема.
17. Книга конскрипції? – есть.
18. Чи вообще акта парохіального въ порядку? – въ належитомъ порядку.
19. Библіотека парохіальна колько мѣстить въ собь книгъ? – 15 томовъ.

§. V. Будынки парохіяльній.

1. Въ якомъ стань домъ мешканій приходській? – отновленъ въ р. 1906.

2. Будынки господарскіі прихода? – въ добромъ.
3. Чи не зайшли якіі насилия правъ церковныхъ або грунту церковного? –
4. Що въ той мъръ здълано? -

§. VI. Скарбона церковна.

1. Чи знаходится скринка двома ключами осмотрена, где ся переховуе? – Скринька съ двома ключами есть и переховується въ закристии.
2. Чи предложеный протоколь скарбона церковной; чи приходникъ съ концемъ року обчисляє приходы и росходы церковніи зъ провизорами? – предложено протоколь скарбонъ церкви.
3. Колько найдено грошей готовыхъ? – въ дочерной въ скарбонъ 241 к. и въ книж 2 478 к. 86 с., въ матерной 673 к. 60 с. а на книжочці ощадности 2973 к. 47 с.
4. Колько выжиченыхъ? –
5. Разомъ? –
6. Которыи суть Провизоры церковныи? – Андрей Бейба, Стефан Кульчицкій (въ матер); Теодоръ Точиковъ, Михайло Левицкій (філіальна).
7. Кто есть пъвцемъ церковнымъ? – Николай Пурій, служить оть 1864 року.
8. Кто есть паламаромъ церкви? – при обохъ церквахъ Иванъ Гриньковъ.
9. Чи всь тіи пильно обовязки свои, и съ добрымъ прикладомъ для прихожанъ справляють? – всь висполняютъ свои обов'язки добре.

Примъчанія посыщаючого Настоятеля Деканата: (підписи)

Андрей Бейба
Николай Пурій
Стефан Кульчицький
Андрей Ковалъвъ
Міхаль Лепецкі
Андрей Дяк
Феб Тимківъ
Феб Сеннишинъ
Василь Федчакъ
Михаил Грабовский
Андрусь Грицко

Священникъ занимається ревно складкою на иконостасъ такъ матерной, якъ и въ дочерной церкви, и власне въ осени сего року має строитися въ обохъ церквахъ.

Отъ гр.. кат. уряда декан Мокряньского.
Дорожовъ дня 29 червня 1908.

Андрей Децко
Деканъ

Історичне джерело: *Archiwum Państwowy w Przemyślu. Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego w Przemyślu*, sygn. 5830, s. 275–278.